

2018

TØNDER
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af husdyrbrug

Birkelundvej 2, 6541 Bevtoft

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	3
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDERING	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
Stald og anlæg.....	6
Gødningsoptagelse og -håndtering.....	7
Kapacitetsopgørelse.....	8
2) Forbindelse til andre husdyrbrug	8
3) Lokalisering og landskab	8
Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven.....	8
Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven.....	9
Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven.....	9
Landskabelige hensyn	10
4) Ammoniak	10
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).	10
Natura 2000-områder.....	11
Naturbeskyttelseslovens § 3.....	11
5) Lugt	11
6) Øvrige emissioner og gener	12
Støj og vibrationer	12
Støv.....	13
Fluer og skadedyr	13
Til og frakørsel (Transport)	13
Lys	14
Driftsforstyrrelser og uheld	14
Kemikalier og pesticider.....	15
Olie og brændstof	15
Egenkontrol	15
7) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	15
Spildevand.....	15
Affald	16
Energiforbrug	16
Vandforbrug.....	16
8) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	17
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:.....	17
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	17
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	18
Ikke teknisk resume	18
VILKÅR	19
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	20
Stalde og anlæg	20
Gødningsoptagelse og -håndtering	20
Støj	21
Fluer og skadedyr	21

Lys	22
Driftsforstyrrelser og uheld	22
Egenkontrol og management	22
Affald	22
Energiforbrug	22
Vandforbrug	22
HØRINGER	23
KLAGEVEJLEDNING	24

INDLEDNING

Hans Christian Nielsen har den 16. marts 2018 søgt om miljøgodkendelse på Birkelundvej 2, 6541 Bevtøft.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 203756 version 5 med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Udkast til miljøgodkendelsen er udarbejdet af miljømedarbejder Dorte Fabrin, Tønder Kommune og kvalitetssikret af Per Hendriksen, Tønder Kommune.

Historik

Ejendommens dyrehold er baseret på et skift i dyretype fra 2016. På ejendommen er der tilladelse til 395,1 DE kvæg.

Ejendommen har også en miljøgodkendelse fra 2006.

Miljøgodkendelse § 16a – 2018

Der er søgt om godkendelse til:

- En udvidelse af det samlede produktionsareal fra 2.577 til 3.137 m².
- En lade ændres til goldkoafsnit (dybstrøelse).
- Der etableres en ensilageplads på 1.150 m².

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler miljøgodkendelse til ejendommen Birkelundvej 2, 6541 Bevtoft med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

2.140 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til malkekøer, kvier og stude.

437 m² produktionsareal dybstrøelse til malkekøer, kvier, stude og kalve.

Der tillades følgende flexgruppe i Goldkostalden:

"Flexgruppe" der består af følgende dyr på i alt 560 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Gødningsareal

352 m² gyllebeholder til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

En stald (Goldkøer) på 560 m² dybstrøelse

2 plansiloer af 12*48 m, i alt 1152 m²

Dispensation fra afstandskrav

Afstandskrav til markvandingsboring

Der dispenseres for afstandskravet i § 8 i husdyrloven således at det staldanlæg som i projektet er betegnet som "goldkøer" kan etableres med ned til 15 m fra markboring. Dispensationen er meddelt efter § 9 stk. 3 i husdyrloven. Vurdering af boringens placering i forhold til det nye staldafsnit til goldkøer i laden er foretaget under punktet om lokalisering og landskab.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, og at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21-03-2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 1076 af 28-08-2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:
Birkelundvej 2, 6541 Bevtøft
Ejendomsnr. : 5500019263
CVR: 10196132
CHR: 51248

2) Kontaktoplysninger:
Hans Christian Nielsen
Tlf.: 74519297
E-mail: birkelundgaard@gmail.com

3) Ejer af ejendom:
Hans Christian Nielsen

4) Rådgiver:
Birgitte Madsen
Billundvej 3, 6500 Vojens
Tlf.: 73202600
E-mail: bm@slf.dk

5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte husdyrbrug
Ingen

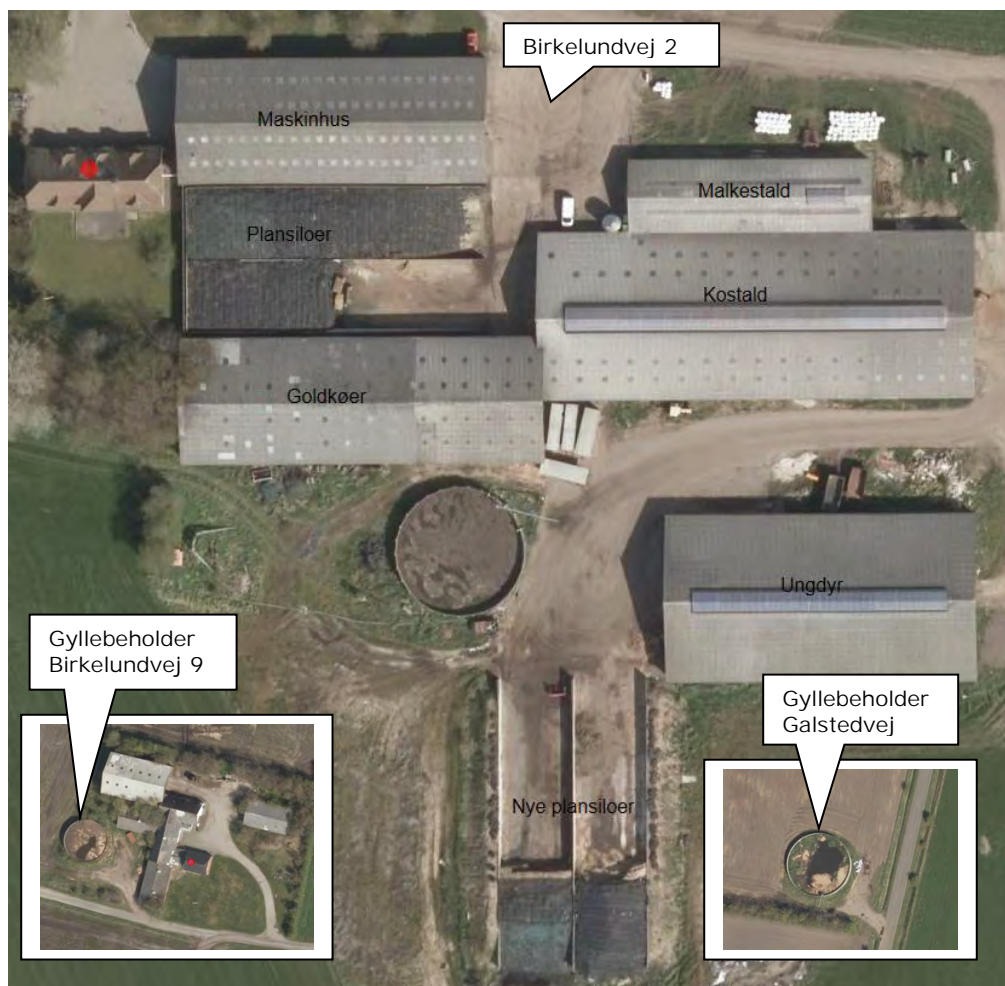
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

Den miljøtekniske beskrivelse herunder er i henhold til de oplysninger ansøger har indsendt jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1¹ og tilhørende bilag 1B.

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens nuværende og fremtidige indretning og drift af ejendommens husdyranlæg fremgår af nedenstående figur og tabeller.

Figur 1 – Situationsplan, de to særskilte billeder viser 2 ejede gyllebeholdere på Birkelundvej 9 og Galstedvej.

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
Kostald	Sengestald(kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.903	1.282
Kostald	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude		132
Ungdyr	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.357	858
Ungdyr	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude		185
Goldkøer	Dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	591	560
Hytter	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	166	120
Gyllebeholdere – 1.430 m ³				352

Tabel 1 – Ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
Kostald	Sengestald(kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.903	1.282
Kostald	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude		132
Ungdyr	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.357	858
Ungdyr	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude		185
Goldkøer	Dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	591	560
Hytter	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	166	120
Gyllebeholdere – 1.430 m ³				352

Tabel 2 – Nudrift (skift i dyretype 2016)

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger har oplyst følgende:

Håndtering af flydende og fast husdyrgødning:

Flydende husdyrgødning opbevares i gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere. Der er en gyllebeholder på ejendommen på 1430 m³. Herudover ejes/lejes to gyllebeholdere på henholdsvis 1000 m³ og 3000 m³. Beholderne er placeret henholdsvis Birkelundvej 9 og på Galstedvej på mark.

Fast husdyrgødning opbevares i markstak efter gældende regler. Møg der ikke kan komme direkte i markstak lægges i plansilo, inden det kommer i markstak.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune vurderer, at opbevaringen af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

Kapacitetsopgørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Der er 9,5 måneders kapacitet til opbevaring af gylle og for 6 måneders kapacitet til opbevaring af dybstrøelse.

Tønder Kommunes vurdering

Der er redegjort for opbevaringskapaciteten. Vi vurderer, at redegørelsen for opbevaringskapacitet af gylle og dybstrøelse samt opbevaring af vand fra ensilagepladser er tilstrækkelig og at kravet til opbevaringskapacitet er efterkommet.

Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger har oplyst følgende:

Der bygges ikke nye stalde i forbindelse med denne ansøgning, men der indrettes goldkobokse i en lade, og der opføres to ensilagesiloer (2 stk á 12x48 m). Der vil være afløb i begge ender af siloerne. Da siloerne hælder mod nord vil der ikke være meget afløb fra de sydlige afløb. Afløbene leder til ungdyrstalden.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune har gennemgået ansøgningen og registreret følgende bygningsmæssige ændringer:

- Nyt staldafsnit "goldkøer" på 560 m² i eksisterende lade.
- To nye ensilagesiloer på i alt 1.150 m².

Ensilagesiloerne er opført og der er således tale om en lovliggørelse. Det konstateres at siloerne er opført med afløb i begge ender, der leder til gyllesystem i ungdyrstalden. Siloerne er desuden opført med sideafgrænsninger.

Med ovenstående beskrivelse og tilhørende bilag med skitsering af de nye bygningers placeringer (se figur 1, side 7) samt beregning af produktionsareal vurderes det, at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer og nye bygningers placering. Der stilles vilkår til staldenes indretning.

2) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger har oplyst følgende:

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

Tønder Kommunes vurdering

Ansøger har oplyst, at han ikke driver andre ejendomme. Tønder Kommune er enig med ansøger i, at husdyrbruget på Birkelundvej 2 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

3) Lokalisering og landskab

Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

Afstand til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstandskrav	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Bevtoft).	50 m	ca. 2,8 km (NNØ)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Det rekreative område ved Toftlund Golfklub).	50 m	ca. 7,5 km (VNV)
Nærmeste nabobeboelse er Birkelundvej 7 (Landbrug)	50 m	ca. 270 m (V)

Tabel 3: Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone mv.

Afstandskravene i husdyrlovens § 6 er overholdt.

Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for kategori 1 og 2 natur:

Afstand til nærmeste ammoniakfølsomme natur	Afstandskrav	Afstand / retning
Kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 8 km (VSV)
Kategori 2 (ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 1,9 km (SV)

Tabel 4: Afstand fra staldanlæg til nærmeste kategori 1 og 2 natur

Afstandskravene i husdyrlovens § 7 er overholdt.

Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

Afstand fra anlæg	Afstandskrav	Afstand / retning
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.	25 m	ca. 20 m (S)
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning	50 m	Ingen indenfor 50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m	ca. 300 m (Ø)

Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	ca. 54 m (N)
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	Ingen indenfor 25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	ca. 24 m (NV)
Naboskel	30 m	ca. 90 m (V)

Tabel 5: Afstande jf. §8.

Afstand til ikke almen vandforsyning

Der ligger en markvandingsboring DGU nr. 150.0418 syd for eksisterende lade der indrettes med 560 m² dybstrøelse. Afstandskravet er 25 m fra nye stalde og der vil ca. blive 20 m fra dybstrøelsesafsnittet til boringen. Der er ikke porte i den sydlige side af laden. Dybstrøelsen udlægges under tag på betongulv og det vurderes, at der ikke vil ske afstrømning fra gødningsmåtten til boringen. Derfor vurderes det også, at der ikke vil være risiko for grundvandsforurening fra det nye staldafsnit og at der kan dispenseres fra afstandskravet, uden at stille vilkår til driften.

Landskabelige hensyn

Ansøger har oplyst følgende:

Ansøgningen omhandler dels inddragelse af del af lade til dybstrøelsesstald og etablering af ensilagesiloer på Birkelundvej 2.

Det samlede husdyrbrug med stalde, øvrige bygninger og gyllebeholder mv. fremgår af figur 1.

Tønder Kommunes vurdering

Husdyrbruget ligger i et intensivt dyrket landskab. Området er domineret af store og mellemstore landbrug.

Området er kendetegnet af mange høje spredte hegn langs markskel og af små bevoksninger og skove. Hegnene er typisk placeret efter terrænforholdene og fremstår derfor uden et gennemgående mønster.

Tønder Kommune har undersøgt om nye eller ændrede bygninger ligger indenfor relevante udpegninger, afstandskrav, fredninger m.v. i kommuneplanen, naturbeskyttelsesloven, planloven, museumsloven eller skovloven.

Det er vurderet at der ikke er behov for at stille vilkår til landskabelige hensyn.

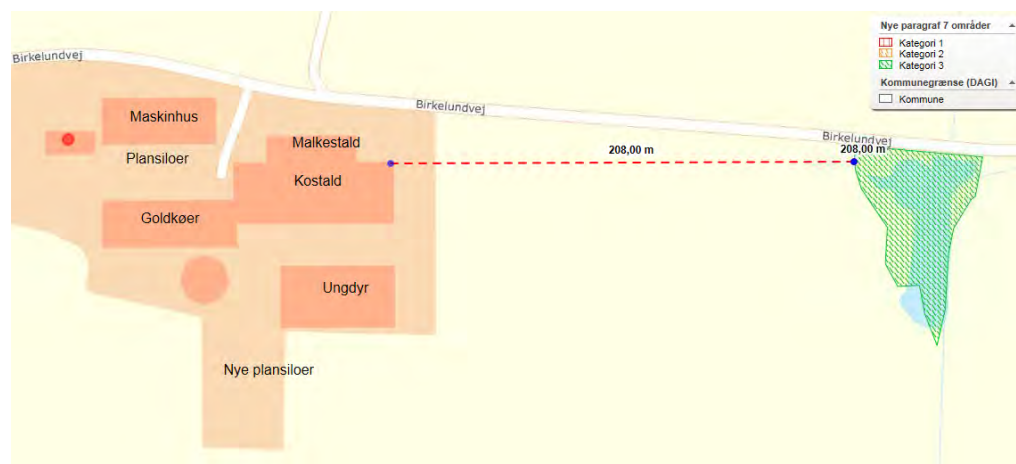
4) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for habitatområder, ligger ca. 8 km vestsydvest for Birkelundvej 2. Det drejer sig om Mandbjerg Skov. Der er foretaget en beregning af ammoniaknedfaldet (depositionen) på dette område, som viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for habitatområder, ligger ca. 1,9 km sydvest for Birkelundvej 2. Det drejer sig om Gammelskov Mose. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget ved udvidelsen er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er mindre end husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterie på maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur, ligger ca. 270 m øst for Birkelundvej 2 og er en mose ved en gammel mergelgrav. Kategori 3 natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er bl.a. heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser at merdepositionen fra husdyrbruget udgør 0,3 kg N/ha/år og dermed ikke overstiger de lovmæssige 1,0 kg N/ha/år.

Figur 2 - Afstand til Kat. 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition er derfor overholdt.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000 område er Mandbjerg Skov ca. 8 km vestsydvest for Birkelundvej 2.

Mandbjerg Skov er udpeget som EF-habitatområde (H201) og er dermed Natura2000-område.

Beregninger viser, at ammoniakdepositionen vil stige med ca. 0,0 kg N/ha/år, så den samlede ammoniak deposition vil udgøre ca. 0,0 kg N/ha/år som følge af udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte.

Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Mandbjerg Skov som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det efter habitatbekendtgørelsen ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 200-750 m fra Birkelundvej 2, ligger der 11 områder, der er beskyttet efter NBL § 3. Det er 6 vandhuller og 3 moser.

Merdeposition er for alle områderne beregnet til under 1 kg N/ha/år (0,4 er højeste værdi), så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer på områderne.

5) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgenæafstanden.

Lugtberegningerne fremgår af nedenstående skemaer fra husdyrgodkendelse

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Gammelskovvej 12	1	FMK	98,6	98,6	1129,6	Ja
 Nabo (landbrug)	0	FMK	98,6	98,6	319,3	Ja
 Galsted	0	NY	237,4	213,6	1888,2	Ja
 Bevtoft	0	NY	358,5	358,5	2942,8	Ja

Tabel 6. Lugtberegning ansøgning nr. 203756 – lugtkonsekvenszone beregnet til 395 m

Beregningen viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger, er Gammelskovvej 12 som ligger ca. 1100 m sydvest for det ny staldanlæg.

Nærmeste beboelse der er en del af en samlet bebyggelse er Galstedvej 38 som ligger ca. 1850 m sydøst for nærmeste stald/område med ungdyr.

Nærmeste byzone eller sommerhusområde er Bevtoft by ca. 2900 m nordøst for Birkelundvej 2.

Tønder Kommunes vurdering

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra beboelser og at kasseret ensilage skal opbevares overdækket.

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

6) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger har oplyst følgende:

Både mælketank, vakuumpumpe og kompressor står indendørs.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	Ingen	Ingen
Kompressor	Maskinhus	Kun tændt efter behov
Kompressor til mælkekøling	Malkestald	Fra malkning til afhentning af mælk
Vakuumpumpe til malkeanlæg	Malkestald	Under malkning
Kornvalse	Ingen	Ingen
Korntørring	Ingen	Ingen

Tabel 7: Støjkilder på Birkelundvej 2

Eventuelle vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer.

Tønder Kommunes vurdering

Da husdyrbruget ligger i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkilderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger har oplyst følgende:

Driften, herunder håndtering af foder og halm, forventes ikke at medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Tønder Kommunes vurdering

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transporter, håndtering af foder og halm.

Der stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

Ansøger har oplyst følgende:

Der vil på ejendommen blive foretaget fluebekæmpelse i overensstemmelse med de gældende retningslinjer.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Der er kontrakt med Jysk skadedyrssikring til bekæmpelse af rotter.

Tønder Kommunes vurdering

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så at skade-

dyrsangreb forebygges. For at fastholde dette, stilles vilkår om renholdelse på ejendommen.

Til og frakørsel (Transport)

Ansøger har oplyst følgende vedrørende transport:
Der er to driftsmæssige tilkørsler til ejendommen.

Antallet af transporter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser/tilladelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transporter.

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen kan der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, men at transporterne kan medføre lugt-, støj- og støvgener for naboer samt tilsmudsning af veje, hvorfor vi har stillet vilkår, der begrænser disse gener.

Lys

Ansøger har oplyst følgende:

Der er to udendørs lyskilder. Én ved personaleindgang i gavl af kostald og én ved kalveplads. Den ved personaleindgangen er dagslysstyret. Den ved kalvene betjenes manuelt. Den er omkranset af bygninger og forventes derfor ikke at medføre gener for omkringboende.

Tønder Kommunes vurdering

I forhold til nabobeboelser vurderes det, at naboerne ikke vil blive generet af lys.

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier og de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har oplyst følgende:

Det er vurderet, at der kan være risiko for forurening ved uheld ved følgende punkter:

- Uheld ved pumpning af gylle*
- Brud på gyllebeholder*
- Håndtering af kemikalier*
- Oliekanke og tønder*
- Ved påfyldning af dieselolie*

Gyllen leveres til biogas, så gyllen pumpes direkte fra kanaler til lastbil under opsyn. Ligeledes er der opsyn når der pumpes afgasset biomasse fra lastbil til gyllebeholder.

Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres

løbende.

Påfyldning af dieseltank sker under opsyn. Eventuelt spild af diesel opsamles med knust halm eller andet opsugende materiale.

Tønder Kommunes vurdering

Den største risiko for omgivelserne er uheld med gylle. Enten sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld.

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof, sprøjtemidler og andre kemikalier.

Vi vurderer, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Kemikalier og sprøjtemidler opbevares i "kemirummet" i maskinhuset. Der er fast bund.

Tønder Kommunes vurdering

Vi vurderer, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt, og der stilles derfor ingen vilkår.

Olie og brændstof

Dieseltanken står i maskinhuset med fast bund. Olie opbevares i maskinhuset i tønder på fast bund.

Tønder Kommunes vurdering

Diesel samt smøreolie bliver opbevaret i overensstemmelse med Olietanksbekendtgørelsen⁴. Vi vurderer, at dette er tilstrækkeligt for at undgå olieforurening, og der stilles derfor ikke vilkår til olie- eller brændstofopbevaring.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Der er stillet vilkår om driftsjournal og indhold af denne.

Under forudsætning af, at ejendommen drives på den beskrevne måde, vurderer vi, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 1611 10-12-2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

7) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra vask af maskiner samt regnvand fra befæstede arealer. Mængden af spildevand forventes at ændre sig, som det ses i tabellen.

Spildevandstyper	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Afledes til
Vask af maskiner	ca. 10 m ³	ca. 10 m ³	Gyllebeholder
Regnvand fra befæstede arealer	ca. 875 m ³	ca. 1.680 m ³	Gyllebeholder

Tabel 8: Spildevand

Tønder Kommunes vurdering

Vi vurderer, at spildevandsforholdene er forsvarlige. Der ligger ikke vandløb i umiddelbar nærhed af ejendommen, så det vurderes at der ikke er behov for at stille vilkår til håndtering af spildevandet.

Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Affald

Ansøger har oplyst følgende:

Døde dyr opbevares ved gl. ensilageplads og afhentes af Daka ved behov.

Der vil være følgende affaldsfraktioner fra husdyrbruget:

Ansøger henviser til seneste tilsynsrapport, hvoraf følgende fremgår:

Affaldstype	Opbevaring	Aftager
Døde dyr	Ved gl. ensilageplads	DAKA
Spildolie	Intet på ejendommen	-
Kemikaliedunke	I "kemirum" i maskinhuset	Tønder forsyning
Plast	Container	Flemming Paulsen
Medicinrester	Kontor i stald	Dyrlæge
Brændbart	Container	Flemming Paulsen
Pap og papir	Container	Flemming Paulsen
Farligt affald - spraydåser - lysstofrør - batterier - spildolie - mm	Kasse i maskinhus	Genbrugspladsen

Tabel 9 – Uddrag af seneste tilsynsrapport

Tønder Kommunes vurdering

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger har oplyst følgende:

Type	Før ændring	Efter ændring (anslået)
El	200.000	204.000 lidt flere malkninger
Fyringsolie – stald	0	0
Diesellole – traktor	46.000	46.000

Tabel 10 - Energiforbrug

Vandforbrug

Ansøger har oplyst følgende om vandforbruget:

Vandforbruget forventes at stige fra 8.600 til ca. 9.000 m³ idet det forventes at en lidt større andel af dyrene fremover vil være køer.

8) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

BAT-redegørelse

Det er i ansøgningen oplyst at:

For at leve op til BAT-niveauet beregnet i Husdyrgodkendelse.dk benyttes der ud over staldsystemerne ingen yderligere virkemidler.

BAT-niveau

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3746 kg N/år ud fra "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" – beregningen fremgår af ansøgningen (skema 203756).

BAT-vurdering

Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 3745 kg N/år. Idet ammoniakemissionsniveauet for det ansøgte projekt er lavere end det fastlagte BAT-niveau, vurderes at projektet lever op til bedste tilgængelige teknik.

For at sikre at BAT-niveauet overholdes, er der stillet vilkår til indretning af staldene.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøger oplyser:

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser, som det gør.

Tønder Kommunes vurdering

Da ejendommen ligger ca. 33 km fra den dansk-tyske grænse, er Tønder Kommune enig i ansøgers vurdering af at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Ikke relevant da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Oplysningerne herunder er jf. oplysninger i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3 og tilhørende bilag 1D. Oplysningerne er indsendt af ansøger.

Ansøger har leveret en miljøkonsekvensrapport. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og de enkelte elementer af rapporten er indarbejdet i de foregående vurderinger. Et resume af rapporten følger her:

Ikke teknisk resume

Der bygges ikke nye stalde. Der bygges to nye plansiloer og der indrettes bokse til goldkøer i en eksisterende lade. Ved overgang til "stipladsmodellen" opnås fleksibilitet i forhold til antal dyr.

Det ansøgte projekt forventes ikke at indvirke på miljøet ud over at ensilage, der ellers skulle ligge i markstak, nu kan komme i plansilo. Samlet set vurderes projektet ikke at have skadelig effekt på befolkningen og menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, jordarealer, jordbund, vand, luft og klima, materielle goder, kulturarv og landskabet, samspillet mellem eller alle nævnte faktorer samt sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af de nævnte faktorer.

VILKÅR

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- Husdyrbruget godkendes til:
  - 2.140 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til malkekøer, kvier og stude.
  - 437 m² produktionsareal dybstrøelse til malkekøer, kvier, stude og kalve. Der tillades følgende flexgruppe i Goldkostalden:

"Flexgruppe" der består af følgende dyr på i alt 560 m² produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

- Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal må maksimalt være som anført i tabel 11 og vist på figur 3:

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
Kostald	Sengestald(kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.903	1.282
Kostald	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude		132
Ungdyr	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.357	858
Ungdyr	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude		185
Goldkøer	Dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	591	560
Hytter	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	166	120
Gyllebeholder – 1.430 m ³				352

Tabel 11: Oversigt over stalde og dyr

Figur 3: situationsplan

3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Stalde og anlæg

4. Goldkostalden skal indrettes med dybstrøelse, se tabel 11.

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
6. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Ammoniak

7. De enkelte stalde skal være indrettet med de gulve der fremgår af vilkår 2.

Lugt

8. Markstakke med dybstrøelse og ensilage skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelser.
9. Kasseret ensilage skal opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Støj

10. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 12: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Støv

11. Driften på Birkelundvej 2 må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

12. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
13. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

14. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

15. Hvis der opbevares flydende handelsgødning og mineraler eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Egenkontrol og management

16. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
17. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
  - Service på mælkekøleanlæg
  - Placering af ensilage- og markstakke
- Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

18. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
19. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

20. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el, olie og brændstof, der medgår til produktionen.

Vandforbrug

21. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
22. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev annonceret i 14 dage på kommunens hjemmeside den 14. september 2018.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 395 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 4. december 2018

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.
